Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Teoretyczne podstawy kształcenia, PG_00206810						
Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028			
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	2		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS	5.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	egzamin			
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Dorota Klus-Stańska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	45.0	0.0	0.0	0.0	0.0	45
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	45		0.0	80.0		125
Cel przedmiotu	Zapoznanie z podstawowymi koncepcjami uczenia się i wiedzy oraz ich odniesieniami do przebiegu procesów dydaktycznych. \ Uświadomienie zróżnicowania i pluralizmu paradygmatów dydaktycznych oraz ich uwarunkowań teoretycznych i ideologicznych. Powiązanie koncepcji uczenia się z podstawowymi modelami i koncepcjami teoretycznymi dydaktyki oraz ich konsekwencjami dla pracy z uczniem. Zapoznanie z podstawowymi elementami systemów dydaktycznych.						

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[PPWJ5_U02] ma umiejętności pozwalające na rozpoznawanie potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci lub uczniów oraz projektowanie i prowadzenie działań pedagogicznych, a także planowanie, realizację i ocenę spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania	(A.1.U1.) Student potrafi identyfikować i planować warunki rozpoznawania potrzeb, możliwości i uzdolnień każdego dziecka (ucznia), a także planować ich zaspokajanie i wspieranie z odwołaniem do kryterium spersonalizowanej edukacji	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_K08] ma kompetencje społeczne umożliwiające projektowanie działań zmierzających do rozwoju przedszkola i szkoły oraz stymulowanie poprawy jakości pracy tych instytucji	(A.1.K3.) Ma kompetencje społeczne umożliwiające projektowanie działań zmierzających do optymalizacji warunków uczenia się uczniów i podnoszenia jakości pracy szkoły	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_U01] ma umiejętności pozwalające na dokonywanie obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizowanie ich z wykorzystywaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponowanie rozwiązań problemów	(A.1.U1.) Student ma umiejętności refleksyjnego analizowania zdarzeń dydaktycznych, środowiska uczącego w kontekście świadomej rekonstrukcji ich ukrytych i jawnych założeń oraz proponowania alternatywnych rozwiązań	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_U03] ma umiejętności pozwalające na wykorzystywanie w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodnych sposobów organizowania środowiska uczenia się i nauczania, przy uwzględnieniu specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy	(A.1.U1.) Student ma umiejętności pozwalające na wykorzystywaniu w codziennej praktyce edukacyjnej świadomej paradygmatycznie organizacji środowiska uczenia się i respektowania przy tym potrzeb i możliwości uczniów	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PPWJ5_W02] ma pogłębioną wiedzę na temat klasycznych i współczesnych teorii rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania (kształcenia) oraz ich wartości aplikacyjnych; potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać,	(A.1.W2.) Student ma pogłębioną wiedzę na temat paradygmatów dydaktyki (uczenia się i nauczania) oraz ich wartości oraz konsekwencji aplikacyjnych. (A.1.W3.) Potrafi odróżniać paradygmaty dydaktyki, krytycznie je oceniać i odnosić w refleksji do kształcenia w polskiej szkole.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu

- Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Konteksty teoretyczne, kulturowe i polityczne dydaktyki.

- Wiedza potoczna w dydaktyce.

- Modele myślenia dydaktycznego

- Mapa paradygmatów dydaktycznych

- Dydaktyki obiektywistyczne (dydaktyka normatywna, instrukcyjna, neurodydaktyka

- Dydaktyki interpretatywno-konstruktywistyczne (dydaktyka humanistyczna, konstruktywistyczna, konektywistyczna)

- Dydaktyki transformatywne (dydaktyka krytyczna i libertariańska).

<table>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe</td><td>Wymagania formalne:

zaliczone przedmioty: Pedagogika, jej subdyscypliny i współczesne kierunki; Socjologiczno-polityczne aspekty dzieciństwa; Historia dzieciństwa i wczesnej edukacji, Pedagogika wczesnoszkolna, Psychologiczne koncepcje rozwoju dziecka

Wymagania dodatkowe

znajomość kierunków i odmian myślenia pedagogicznego w teoriach praktykach społecznych, świadomość niejednoznaczności rozstrzygnięć teoretycznych i kulturowych, znajomość podstawowych prawidłowości rozwoju człowieka</td></tr>
<tr><td>Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się</td><td><table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>Test</td><td>51.0%</td><td>100.0%</td></tr></table></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Zalecana lista lektur</td><td>Podstawowa lista lektur</td><td>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- D. Klus-Stańska (2018), Paradygmaty dydaktyki. Myśleć teorią o praktyce. Warszawa: PWN

- E. Nęcka (1996), Proces twórczy i jego ograniczenia. Kraków: Impuls.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- L. Kohlberg, R. Mayer R. (1997), Rozwój jako cel wychowania. W: Z. Kwieciński, L. Witkowski (red.), Spory o edukację. IBE: Warszawa.

- D. Barnes, Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia. Warszawa WSiP, 1988.</td></tr>
<tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>D. Klus-Stańska (2010), Dydaktyka wobec chaosu pojęć i zdarzeń. Wydawnictwo Akademickie Żak: Warszawa 2010, s. 209-244.</td></tr>
<tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr>
<tr><td>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</td><td colspan="2">Nie dotyczy</td></tr>
<tr><td>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</td><td colspan="2">Nie dotyczy</td></tr>
</table>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.